

BORCSA IMOLA

HALLSTATT-I KOPONYÁK

Csa-csa egy-két-há, csa-csa egy-két-há. Egy csepp ritmusérzék sem szorult magába, fiacskám? A csípője meg, te jó ég, egy villanypózna is ruganyosabb magánál. Nem ártana gyakorolnia, az ügyes táncosokat szeretik a lányok. Jól van, nem kínozzom tovább. De maga akarta látni, hogyan telik egy napom. Nem is értem, miért kíváncsi rám, de ez nem az én dolgom.

Foglaljon csak helyet! Remélem, nem koszos a nadrágja, az a vajszerű bársony nagyon érzékeny. Üljön inkább a fotelbe, azt nem félttem annyira. Szeretem a bársonyt, melegséget áraszt. És makacs, a felülete sose lesz teljesen egyenletes, el kell fogadni a szeszélyeit. Kicsit mint a nők, nem gondolja? Ha bútortervezőnek megyek, biztos lett volna bársonyidőszakom. De ez nem jött igazán számításba, apám ragaszkodott a külgazdasághoz.

Tudja, diplomata volt, így számomra is könnyebben nyíltak bizonyos ajtók. Szerette volna, hogy ezt kihasználjam, és igazság szerint nekem sem volt ellenemre. Egyébként nem szóltak bele az életembe. A házasságomat, mondjuk, hogy is fogalmazzak, mérsékelten helytelenítették, haragudtak Andorra, hogy elveszi a fiatalságomat. Még most is hallom a hangom, ahogy gúnyosan szemberöhögök velük. Pedig... Persze, az nem a korkülönbségből adódott, de erről már meséltem. Inkább mondja el, miről szeretne ma hallani?

Pf, ez nem túl eredeti, Freud. Persze, tudom, fontos időszak, onnan indul minden, csak a maga szempontjából nem hiszem, hogy túl érdekes lenne. Magukat, írókat a szenvedés érdekli, egy történet benzinje mindig a megpróbáltatás, anélkül nincs miről meséljenek. Innen nézve a gyerekkorom eseménytelen, békés életünk volt, leszámítva persze a költözéseket. Tizenkét éves koromra már négy országban éltem. Ebből adódik, azt hiszem, hogy sose kötődtem helyekhez, soha nem gondolok például nosztalgiával a városokra, ahol éltem. Persze, néha egy-egy számomra kedves emberért eljátszom az ellenkezőjét. Felelgetjük, hogy tűzött a nap Valetta poros kis utcáin, vagy milyen dimbes-dombos volt Portó, hogy elfáradtunk, mire a lakásunktól elértünk az Aliadosig, volt ott a sarkon egy jó kis étterem, sa-

többi, de ez mindig csak játék a részemről, akárhogy keresem, sose találok magamban az érzést.

Ebből a folytonos odébbállásból én valahogy azt a következtetést vontam le, hogy a biztonságot nem helyekben, hanem emberekben kell keresni. Elég nagy melléfogás volt, de ezt jóval később tanultam meg. Hogyhogy miben? Hát magadban! Jobban járna, fiacskám, ha ezt most megjegyeznéd, csak ez sajnos nem így megy, más kárán nem lehet tanulni. Ezért nem változik a világ sem, azt a rengeteg tudást, ami egy élet alatt felgyűl, nem lehet átadni. Majd meg fogja látni, hogy ezt a saját gyerekein észlelni a legfájdalmasabb, pokolian nehéz elfogadni, hogy a bölcsessége nem egy kondér leves, amit áttölthet a fejükbe.

Rágyújthat nyugodtan, én is cigarettázom a házban. Ott a polcon a feje fölött talál hamuzót. Éppen abortuszra készültem. Andorral már több éve voltunk házasok, akkor kezdtem ráeszmélni, hogy ez így nem a legjobb. Már kezdtem ábrándokat szövögetni, hogy hogyan keveredhetnék ki abból a posványból. Egy drasztikus váltás túl nehéznek tűnt, úgyhogy, gondoltam, lépésenként könnyebb lesz. Előbb szerzek munkát, aztán elköltözöm, végül jöhet a válás. És persze új pasas, új férj, mikor eljön az ideje. Elhintettem apámnak, hogy szeretnék már csinálni valami hasznosat, ő pedig megmozgattott néhány szálat, úgy nézett ki, lesz egy nekem való állás a minisztériumban. Ekkor tudtam meg, hogy terhes vagyok. Ez július elején volt, éppen Ausztriába készültünk nyaralni. Senkinek sem szóltam a családból, egy barátnőm a Szent János Kórházban volt ápolónő, vele beszéltem, elrendezett mindent. Gondoltam, az a legbiztosabb, ha utána intézem, nehogy fellépjen valami komplikáció, vagy esetleg útközben adódjon valami kellemetlenség.

Szóval elmentünk nyaralni. Mondjuk, erre egyik szót kellene kitalálni, mert egyvégtében zuhogott. Manzárdszobánk volt, arra emlékszem, hogy minden reggel az eső dobolására ébredtem. A tó meg ólomszürke volt, és a felhők mélyen benyomultak a hegyek közé, szinte a nyakunkra ültek. Nekem pedig volt valami balsejtellem, végig attól rettegettem, hogy a csapdámiban ragadok. De nemcsak én voltam így, a többiekre is rászállt valami furcsa hangulat, néha, egy-egy tiszta pillanatomban szinte mulatságosnak tűnt, ahogy a nyúlpecsenye fölött, rajnai borokat kortyolgatva durcáskodunk.

Se túrázni, se fürödni nem lehetett, két zuhé közt egy-egy rövid sétát sikerült beiktatni, de ha kicsit távolabbra kóboroltunk, már bőrig ázva értünk haza. Úgyhogy más dolgokkal próbáltuk magunkat elszórakoztatni, de az egészben volt valami nyomasztó kényszeredettség. Egész naposra húzódo

kártyapartik, römizés, biliárd, és persze ivás, ivás reggeltől estig. Ne nézzen rám ilyen megütközve, tudtam, hogy el fogom vetetni, miért vigyáztam volna?

Négy család mentünk, pontosabban négy pár, mind házások. Konrádék, ő a férjem régi barátja volt, azelőtt pár hónappal esküdtek, ő is egy fiatalabb lányt vett el. Izának hívták, és odáig volt Konrádért. Kicsit molett volt, a szeme nagy és mogyoróbarna, a tekintetében pedig szokatlan nyíltság meg naivság. Az ilyesmi nem volt jellemző a társaságunkra, volt ebben valami megható. Azt hiszem, a naivság a csúnya lányok kiváltsága. Nem kell ehhez nagy tudomány: kevesebb tapasztalat, kevesebb csalódás. Én más voltam. A férjemet, az elsőt sose csaltam meg, de azért nem hunytam be a szemem. Volt valami izzás közöttünk. Most Konrádról beszélek. De ártatlan kis flört-nél több sose történt.

Szóval ott volt a mi kis társaságunk, Andor pedig hozta a formáját. Alig engedett szóhoz jutni, az étteremben vagy a recepción például mindig ő beszélt helyettem, nehogy a felesége hiányos némettudása árnyékot vessen a lehangoló személyiségére. Mindenki más magyarázhatott kézzel-lábbal, én nem. És olyan penetráns módszere volt, ellenkezni sem tudtam, mert ő csak segíteni akart, megkönnyíteni a dolgomat, még én voltam a hálátlan, hogy ezt nem értékelem.

Tudja, ilyenkor az a legrosszabb, hogy nem tudod, másoknak mennyire szembetűnő, hogy megaláznak. Néhány pillanatig nem is mertem senkinek a szemébe nézni, nehogy sajnálkozó pillantásokat kapjak el. Aztán egy idő után megtanultam, hogy nincs veszély, a többiek vagy észre sem veszik, vagy szándékosan elsiklanak fölöttem. Konrád volt az egyedüli kivétel, szinte lesben állva várta a tekintetemet, hogy egy kis biztatást küldhessen felém. Iza közben az étlapba merült, vagy mit sem sejtve csacsogott valakivel.

Aztán egy napon foszladozni kezdtek a felhők, úgyhogy áthajókáztunk Hallstattba. Ez egy pöttöm falu a tó partján, hegyre épült alpesi házacskák, tudja, ebből az idilli fehér fal, sötétre pácolt gerendák, virágok az ablakban típusból. Giccsbe hajlik, de a víz közelsége valahogy visszabillenti. Amúgy nincs sok, amit csinálni ott, kószálsz egyet a szűk utcákon, kávézol egy parti teraszon, és megnézed a temetőt. Igen, azt. Arról híres, hogy a szűk hely miatt időről időre kiássák a csontvázakat, a koponyákat pedig egy kamrában tárolják. Polcokon, mint a befőttet, és ez látogatható. Az én reakcióm is pontosan ez volt, úgyhogy oda nem mentem, inkább a tóparton bóklásztam.

Este aztán megkérdezték a többiek, hogy miért nem voltam rá kíváncsi. Erre nyilván nem én, hanem Andor válaszolt, hogy biztos, féltem, ne-

hogy mellém szegődjön egy szellem, mert hiszek bennük, az ő kis felesége ilyen szellemes, és könnyezve röhögött a saját poénján. Csak annyit mondtam neki, hogy lehengető a humora, és kimentem a teraszra. Gyerekkoromban megjelent nekem nagyanyám, pár héttel a halála után. Attól még, hogy az ő racionális világszemléletébe ez nem fért bele, én tudtam, amit tudtam.

Egyébként így, ahogy mesélem, rájövök, hogy ezek egy kívülállónak valószínűleg nem tűnnek nagy dolgoknak. És egyébként így van, nem azok, külön-külön nem, de az egész olyan, mint a kínai vallatás a vízcseppel: attól elviselhetetlen, hogy folyamatos.

Kicsit később kijött Konrád is. Ahogy mellém került, hátulról egy pillanatra megérintette a derekam, csak az ujjbegyével, épp csak végigfutott rajta, de én megint csak tudtam, amit tudtam. Ennél többet érdelek, azt mondta, közben meg cigarettát tolt a szája sarkába. Nem nézett rám, de a hangjából melegség áradt. Tudja, mit éreztem? Mélységes magányt. Hogy nem létezik se bizalom, se biztonság, az ember magára van utalva.

Úgy vágtam pofon, hogy kirepült a cigaretta a szájából, és bementem. Közben Andor is rájött, hogy túlzásba esett, töltött nekem egy pohár whiskyt, azzal odajött, és engesztelni kezdett. Lehajtottam az utolsó cseppig. Aztán többet egy kortyot sem. Akkor ott rájöttem, hogy meg fogom tartani a gyereket, hogy akarok erre a világra egy lényt, akinek én vagyok a biztonsága, bármivel járjon is ez.

Lényegében, ha úgy vesszük, a lányom a hallstatt-i koponyáknak köszönheti az életét. Most mondja azt, hogy nincs erejük. Ne mondjon semmit! Megmutatom inkább magának a virágoskertet. Nézze csak, az a szikrázó lila, ami belóg az ablakba, az a murvafürt, teljesen beteríti már a ház oldalát.